

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 25.11.2014
Tid: 10:00

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Dersom du ønskjer din habilitet vurdert i ei sak, må du melde skriftleg frå til Fellesekretariatet om dette i god tid før møtet (Forvaltningslova § 8, 3. ledd).

Fosnavåg, 19.11.2014

Arnulf Goksøyr
ordfører

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 216/14	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 217/14	Protokoll fra førre møte
PS 218/14	Budsjett 2015 og økonomiplan 2015-2018. Tredje handsaming
PS 219/14	Endring av gebyrregulativ for dele- og byggesak, oppmåling og plan

PS 216/14 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 217/14 Protokoll frå førre møte

Økonomiavdelinga

SAKSFRAMLEGG

-

Sakshandsamar:	GEO	Arkivsaknr:	2014/1209
		Arkiv:	124

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
218/14	Formannskapet Kommunestyret	25.11.2014

BUDSJETT 2015 OG ØKONOMIPLAN 2015-2018. TREDJE HANDSAMING

Tilråding frå rådmannen:

1. Kommunestyret vedtek følgjande strategi:

Herøy kommunestyre ser folketalsvekst og positivt omdøme som dei to mest sentrale indikatorane for positiv utvikling. Kommunestyret vedtek følgjande strategi for dei 4 programområda i økonomiplanperioden:

Arbeidsmiljø

- utvikle gode leiarar på alle nivå gjennom systematisk leiarutvikling
- utvikle kompetansen til dei tilsette med bakgrunn i organisasjonen sitt behov

Tenester

- Tilpasse tenestenivået og folk sine forventingar til det kommunen kan levere innanfor tilgjengelege ressursar
- Leggje vekt på kvalitet og kompetanse på dei tenestene kommunen leverer
- Utføre god sakshandsaming i samsvar med forvaltningslova.

Lokalsamfunn

- Leggje til rette for bustadbygging
- Satse på kultur og oppleving
- Omdømebygging

Økonomi

- Streng prioritering i drifta
- Satse på tiltak som frigjev ressursar
- Byggje opp bufferfond
- Ta ut synergjar gjennom samarbeid

2. Rammene til dei ulike avdelingane blir slik i 2015 (runda av til næraste kr 5.000,-).

Område	Brutto	Brutto	Netto	Netto
	Utgift 2015	Inntekt 2015	Utgift 2015	budsjett 2014
Pol. Leiing			4.030	3.695
Adm leiing			4.120	3.320
Servicetorget			3.320	3.000
Fellessekretariatet			2.210	2.185
Økonomiavd			5.650	6.160
Pers og org. avd			8.100	8.235
IKT			5.650	4550
Overføringar til andre			8.820	8.800
Barnehageavdelinga			64.230	61.680
Skuleavdelinga			108.410	109.900
Barn, familie og helse			37.835	34.545
Pleie og omsorgsavd.			105.750	101.730
Bu- og habilitering			37.830	36.285
Sosial g flyktning			9.595	9.520
Kulturavdelinga			8.895	8.020
Utviklingsavdelinga			5.790	6.330
Anlegg og driftsavd.			15.960	12.240
Eigedomsavdelinga			17.775	15.140
Samhandlingsreforma			0	12.400

(Ein må kome attende til brutto inntekter og brutto utgifter etter at detaljbudsjettet er klart)

3. Herøy kommune vedtek den gjeldande maksimalsatsen for inntektsskattøre for år 2015.

4. Kommunale avgifter, betalingssatsar, husleiger og eigendelar vert prisjustert Om ikkje anna vert bestemt særskilt.

5. Det vert vedteke slike endringar i betalingssatsane:

a) Barnehagesatsane følgjer den statlege maksimalprisordninga i 2015.

Kr 2.580,- for heil plass + matpengar kr 300,-.

b) Husleiga for kommunale utleigebustadar vert regulert årleg etter kontraktsdato dersom endringa i konsumprisindeksen for same periode er positiv. Ved inngåing av ny husleigekontrakt vert veiledande husleige for leigeobjektet vurdert opp mot og eventuelt regulert til same nivå som for tilsvarande kommunale leigeobjekt. Dersom husleigesatsen for eit eller fleire kontraktsforhold avvik frå gjengs leige, kan forvaltar regulere husleiga til gjengs nivå i tråd med krava i husleigelova.

c) Vaksinasjon kr 350,- pr konsultasjon + dekning av vaksinekostnader.

d) Abonnementsordninga for heimetenestene vert slik:

(Pr. 1.5.14 er 1 G kr. 88.370,-

- Timepris: kr 250,- (kr 240,- i 2014)
- 2-3 G – Kr 1.000,- per mnd (kr 960,-)

- 3-4 G – Kr 1.300,- per mnd (kr 1.220,-)
- 4-5 G – kr 1.600,- per mnd (kr 1.500,-)
- Over 5 G – kr 1.900,- per mnd (kr 1.850,-)

e) Leige tryggleiksalarmar kr 300,- per månad (kr 300,-).

f) Korttidsopphald institusjon kr 142,- pr døgn (kr 137,-)

Kommunen vil automatisk oppjustere sine satsar i tråd med sentrale justeringar.

g) Dagplass ved institusjon kr 74,- pr dag (kr 72,-).

Kommunen vil automatisk oppjustere sine satsar i tråd med sentrale justeringar.

h) Sal av middag ved institusjonane kr 80,- pr middag (kr 75,-)

i) Utkøyring og sal av middag frå institusjonane kr 100,- pr middag (kr 90,-)

j) Kurdøgnprisen for opphald i institusjonane (sjukeheimane) vert sett til kr (kr 1.776,- per døgn i 2014. 2015 blir først kjent når budsjettet til PO er vedtatt – når tilrådinga til K-styret er kjent)

k) Andre avgifter, betalingssatsar etc vert auka med 3,0 %

l) Tilknytningsavgift for kloakk, kloakkgebyr, feieavgift, renovasjonsavgift, avgift for tvungen slamtømming, elevavgift kulturskolen, prisar i skulefritidsordninga (SFO), og gebyrsatsane for byggesakshandsaming, oppmåling, planarbeid etc vert fastsett for 2015 gjennom eigne vedtak i kommunestyret.

m) Festeavgift vert sett til kr. 130,- pr. år pr. grav. (opp kr 5,- per år)

6. Herøy kommunestyre har lagt til grunn eit forventa utbytte frå Tussa Kraft AS på minimum kr 7.100,- pr aksje og ber rådmannen gjere selskapet merksam på dette.

7. Budsjettet for 2015 fører til slike nye faste stillingsheimlar:

a) 0,75 årsverk PO (kreftsjukepleiar)

8. Det vert lagt fram særskilde saker for handsaming av avtalevilkår og økonomisk deltaking når søknad ligg føre når det gjeld saker knytt til planlegging og utbygging i samband med næringsutvikling og infrastrukturanlegg.

9. Kommunestyret ynskjer ein ekstern gjennomgang av organisering, struktur og tenestnivå, for å sjå kvar drifta kan effektiviserast. Ein plan for dette må snarast rådleggast fram for kommunestyret for handsaming. Fram til denne planen er godkjent innfører kommunestyret stans i tilsetjing og vikarbruk i alle vakante stillingar, med unntak av turnusstillingar, undervisningsstillingar, stillingar knytt til ressurskrevjande brukarar, samt reinhald.

a. Ved presserande behov for tilsetjing i vakant stilling skal dette avgjerast av formannskapet.

b. Rådmannen får fullmakt til å utføre kontinuerlege budsjettendingar knytt til dette.

11. Budsjettrapportering og rapportering etter måltal skal skje kvart tertial 30.04 og 31.08.

12. Kommunestyret vedtek eit låneopptak på NOK 106,0 mill for 2015. Ordførar og/eller rådmann får fullmakt til å ta opp og godkjenne lånevilkåra innanfor oppgitt låneramme i budsjettet.

- 13 Kommunestyret vedtek låneporteføljen til Herøy kommune, og alle lån i porteføljen kan vere aktuelle for refinansiering i budsjettåret 2015. Rådmannen står fritt til å betale budsjetterte avdrag på dei lån han finn føremålstenleg, uavhengig av opprinneleg vedtak.
- 14 Rådmannen får fullmakt til å utføre budsjettendringar for det som vedkjem refusjon sjukeløn opp mot vikarutgifter, samt endringar knytt til mva kompensasjonen.
- 15 Kommunestyret vedtek budsjettet for 2015 og økonomiplanen for perioden 2015-2018 På grunnlag av dei rammer og føresetnader som er fastsett i denne planen.

Særutskrift:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal
- Vest Kontroll AS
- Søre Sunnmøre Kommunerevisjon
- Avdelingane, her

Vedlegg: 1 Nye tiltak investering
2 Nye tiltak drift

Saksopplysningar:

Innleiing:

I statsbudsjettet (Prop. 1 S) blir det formidla forventningar om at kommunesektoren skal tilby fleire og betre tenester. Det skal bli gitt rom for auka velferd til pleietrengande, eit meir tilgjengeleg barnehagetilbod og meir kunnskap i skulen. Samstundes meiner regjeringa at det er rom for å effektivisere kommunesektoren ytterlegare.

Regjeringa sitt forslag til kommuneopplegg for 2015 har ein realvekst i samla inntekter på 6,2 mrd. kroner, rekna frå anslått inntektsnivå i 2014. Innanfor denne veksten er enkelte formål særleg ivaretatt. Dette gjeld kommunale tenester innanfor rus og psykisk helse, fleksible barnehageopptak, og ein styrking av helsestasjons- og skulehelsetenesta.

Skatteanslaget i Herøy kommune for 2014 var for høgt, og vi erkjenner at den mest negative forventninga for dette året faktisk har slått til. Frå 2. kvartal har Herøy kommune vore kjend med eit planlagt underskot, som skulle dekkast ved bruk av bufferkapital. Grunna overskridingar i større samfunnsprosjekt, har t.d. aksjeutvidingar vore med på å ta av den tilgjengelege bufferkapitalen. Vi har ikkje økonomisk handlingsrom til å handtere årets underskot, og må derfor føre dette over til utfordringane for 2015.

Dersom ein ser bort frå eit eventuelt overført underskot frå 2014, vil tildelinga til Herøy kommune fortsatt ikkje vere nok til å vidareføre normaldrifta i kommunen. Med det økonomiske utgangspunktet for budsjett 2015 må ein erkjenne at drifta i Herøy kommune er underdimensjonert sett i lys av samfunnsforventningar, men overdimensjonert i høve til overføringane frå staten.

Herøy kommune må utfordre sine eigne haldningar til fleire sentrale samfunnsforhold. For det fyrste er ikkje Herøy kommune ei langstrakt kommune, sett i lys av dagens infrastruktur. Reisetidene er korte same kva slags stadar ein tek utgangspunkt i. Diskusjon om indre/ytre har derfor liten praktisk konsekvens sjølv om haldninga i samfunnet står sterkt.

Vidare har Herøy kommune sterke bygdesamfunn, som hegnar på eigne krav om å oppretthalde tenestetilbod. I lys av budsjettutfordringane har no Herøy kommune eit unikt handlingsrom for å legg til rette for eit tenestetilbod som står i samsvar med andre kommunar. Dette må vi sjå i lys av den komande kommunereforma. Ein må her erkjenne at det er utfordrande for politikarane å sjå ut over sine eigne territoriale grenser når ein er valt av folket til å ivareta Herøy kommune sine interesser.

Budsjettutfordringane for 2015 må løysast med andre verkemiddel enn det ein har gjort tidlegare. Herøy kommune vil ha utfordringar med å leve opp til forventningane i statsbudsjettet, sjølv om ein skulle innføre eigeomsskatt i økonomiplanperioda. Det vil vere behov for ein kritisk gjennomgang av nivå, omfang og struktur på tenestetilbod, organisasjonsstruktur og organisatorisk effektivisering.

Budsjett 2015 vil særleg utfordre vore politikarar til å prioritere mellom knappe ressursar. Herøy kommune må tenke meir langsiktig i den økonomiske planlegginga, særskilt med tanke på framtidige investeringar i realkapital, og hente ut effektar i tiltak som berre har

halvårseffekt for 2015 – men vidare heilårseffekt frå 2016. Rådmannen synest at budsjettprosessen i kommunen er særleg krevjande, då den statlege skrustikka strammar ytterlegare for 2015. Dette til tross for at statsbudsjettet legg vekt på ein sunn og sterk kommuneøkonomi som grunnlag for eit god velferdstilbod.

Til forsvar for staten så det den kommunale finansieringsmodellen som slår ut negativt, då det er sviakt i skatteinngangen til Herøy kommune som er årsaka. Dersom vi kunne få del i selskapsskatten hadde situasjonen vår sett heilt annleis ut.

Den kommunale bygningsmassen har eit svært omfattande etterslep på vedlikehald, og evna til å fornye eigedomane ved nybygg krev langsiktig planlegging for å skape nødvendig handlingsrom. Innanfor ei periode på fem år er det behov for eit nytt skulebygg, nytt barnehagebygg, ny brannstasjon og driftssentral, og nytt omsorgs/helsebygg. Dette er store investeringar som krev omfattande ressursar gjennom lånefinansiering. Dette vil leggje ytterlager press på den årlege kommuneøkonomien. Det må vere eit grunnleggande krav at ein klarar å hente ut rasjonaliserings- og effektiviseringsgevinstar ved desse nybygga.

Det er ikkje rom for å nærme seg ein ambisjon om 3% overskot på drifta, eksklusive RDA midlar. Herøy kommune har per i dag ein kommuneøkonomi som etter statens føringar ikkje er sunn.

Budsjett- og økonomiplanen skal etter innstilling frå formannskapet leggjast ut til offentleg ettersyn i 14 dagar. Bakgrunnen for dette er at innbyggjarane skal kunne gjere seg kjent med innhaldet i planen, politikarane sine fleirtals- og mindretalsframlegg og kunne kome med innspel til slutthandsaminga i kommunestyret.

2. ØKONOMIPLAN

2.1 Demografi

Utvikling av folketalet

Den 01.01. 2014 var folketalet i kommunen på 8847 personar. Det er det same som 01.01.2013.

Framskrivning av folketalet

SSB presenterte 17.06. 2014 nye befolkningsframskrivingar. Framskrivingane er usikre sidan dei er avhengig av fleire faktorar.

Framskrivinga av folketalet i Herøy kommune varierer, alt etter om ein legg til grunn låg elles middels nasjonal vekst. Dersom ein legg til grunn låg nasjonal vekst (LLML), vil folketalet gå tilbake frå 8847 personar i 2014 til 8842 personar i 2040.

Låg nasjonal vekst viser at det vil bli fødd færre born kvart år. Ein vil få færre born både i barne- og ungdomsskulealder. Vidaregåande skule vil og få færre søkjarar.

Legg ein til grunn middels nasjonal vekst (MMMM), vil folketalet auke jamt frå 8847 i 2014 til 9863 personar i 2040.

Aukande antall gamle innbyggjarar

Alder/årstal	2014	2020	2030	2040
80 +	476	470	651	862

Kjelde: SSB, alt MMMM

Framskrivning av folketal viser stabilt/ein svak auke i gruppa over 80 år fram til 2023. Deretter har vi ein sterk auke fram til 2040.

Stabil ungdomsgruppe.

Alder/årstal	2014	2020	2030	2040
0-5 år	610	619	634	605
6-15 år	1162	1158	1153	1139
Sum	1772	1777	1787	1744

Kjelde: SSB, alt MMMM

Ungdomsgruppa 0 – 15 år vil vere relativt stabil dei komande åra.

2.2 Herøy kommune sin strategi

Kommunestyret vedtok følgjande strategi i K-sak 179/10 den 16. desember 2010.:

“1. Kommunestyret vedtek følgjande strategi:

Herøy kommunestyre ser folketalsvekst og positivt omdøme som dei to mest sentrale indikatorane for positiv utvikling. Kommunestyret vedtek følgjande strategi for dei 4 programområda i økonomiplanperioden:

Arbeidsmiljø

- Utvikle gode leiarar på alle nivå gjennom systematisk leiarutvikling
- Utvikle kompetansen til dei tilsette med bakgrunn i organisasjonen sitt behov

Tenester

- Tilpasse tenestenivået og folk sine forventingar til det kommunen kan levere innanfor tilgjengelege ressursar
- Leggje vekt på kvalitet og kompetanse på dei tenestene kommunen leverer
- Utføre sakshandsaming i samsvar med forvaltningslova

Lokalsamfunn

- Leggje til rette for bustadbygging
- Satse på kultur og oppleving
- Omdømebygging

Økonomi

- Streng prioritering i drifta
- Satse på tiltak som frigjev ressursar
- Byggje opp bufferfond
- Ta ut synergjar gjennom samarbeid

Summen av handlingane til både politikarane og tilsette er det som formar omdømet. Forventingsstyring vil seie å vere tydeleg på kva tenester og til kva kvalitet eller standard Herøy kommune kan levere ut frå dei ressursane kommunen faktisk har.

Staten har gjennom inntektssystemet fastsett kriterier for utgiftsnivået for Herøy kommune. Tenester som er organisert dyrare enn inntektsoverføringane frå staten kompenserer, må vi dekkje sjølve. Det skjer i praksis ved at standarden eller tilbodet på andre tenesteområde vert lågare. Høgare utgiftsnivå er knytt til strukturell organisering og er vanskeleg å gjere noko med på kort sikt, men pressar seg no fram som aktuelle tiltak.

I prinsippet har dei "frie inntektene" til Herøy kommune vore samansett av utbyttet frå Tussa, finansavkastning og momskompensasjon av investeringane i drifta. Utbytte frå Tussa har vore lågt over fleire år, og er forventa til å vere små i tida vidare. Både Volda og Ørsta kommunar har innført eigedomsskatt, som vil ta godt føre seg i selskapets kapitalstruktur. Vidare er momskompensasjonen oppheva, og ein står då tilbake med finansavkastinga som også er låg for dei komande åra. Det statlege inntektssystemet gjev ikkje rom for lokalsamfunnsatsing. Dette må kommunen skaffe seg gjennom andre inntektskjelder eller frigjering av ressursar.

Det er viktig å stabilisere økonomien ved streng prioritering og på sikt gjere drifta uavhengig av dei svingande inntektene, slik at desse midlane heller kan gå til å byggje opp reservar eller til sparing til større investeringar.

Det er svært vanskeleg å ha ein vekststrategi for kommunen samtidig med innstramming i tenestetilbodet. Oppleving av meistring vert uttrykt som indikator for å trivast og kunne gjere ein god jobb. Føresetnaden for at ein arbeidstakar opplever å meistre situasjonen, er at han/ho har den kompetansen som er nødvendig, og at han/ho har tilstrekkeleg tid til å gjere jobben.

Det er viktig for kommunen sitt omdøme at kommunestyret finn den rette balansen mellom desse faktorane. Vert drifta pressa med for tronge rammer, oppstår lett ein negativ spiral med press på tid/stress, auka sjukefråver og rekrutteringsvanskar. Det bør satsast på investeringar i økonomiplanperioden som frigjer ressursar til drift og/el. auka inntekter.

Dei kommunale tenestetilboda som barnehage, skule, sjukeheims plass mv tek folk for gitt i alle kommunar. Ein greier ikkje å marknadsføre desse tenestene som unike sjølv om kvaliteten er god. Derimot vil effekten vere fråstøytande dersom tilbodet vert oppfatta som dårleg.

Opninga av hotellet, konserthuset, ny kino og skipssimulator har satt Herøy og Fosnavåg på kartet, og vi har eit positivt moment vi kan dra nytte av over tid. Effekten avhenger sjølv sagt av arbeidsmåtar for formidling. Opninga av Sunnmørsbadet i 2015 vil også vere ein særleg positiv faktor for omdøme til Herøy kommune. Det er ein samanheng mellom tilgang på oppleving, sosiale møteplassar mv. og attraktivitet.

Særleg sentrale utfordringar i økonomiplanperioden:

- Gjere seg uavhengig av svingande inntekter i drifta og byggje opp buffer
- Samordne prioriteringar av utbygging av byggjefelt og infrastruktur
- Stimulere til sentrumsutvikling i Fosnavåg
- Store utbyggingar innan oppvekst, pleie- og omsorg og tekniske tenester
- Kommunereforma

- Følgje opp energimålet i klimaplanen og ta ut potensialet for reduserte energikostnader gjennom energistyring og ENØK
- Integrering og mangfald
- Sikre god kvalitet og tilførsel av vatn i heile kommunen

2.3 Det økonomiske handlingsrommet i økonomiplanperioden

Det er nivået på kommunen sine inntekter som avgjer kva utgifter kommunen kan ha. I tillegg må ein ta omsyn til netto finanskostnader. Når ein har fastsett desse postane ser ein kva ein kan fordele ut som driftsmidlar til avdelingane, kor mykje vi må saldere utgiftssida med for å balansere utgifter og inntekter, og kor mykje vi må saldere for eventuelt finne rom for nye tiltak i budsjett og økonomiplan.

Herøy går mot eit rekneskapsmessig meirforbruk i 2014. Grunnen til dette er i første rekke at staten sine prognoser når det gjeld skatt og rammetilskott var mykje høgare enn det som no viser seg å bli resultatet. Dette gjeld for landet under eitt, men Herøy kommune opplever no ein reell reduksjon av skatteinntektene for andre år på rad. Skatteprosenten vart redusert frå 28% til 27%, skatteøret vart redusert og det same vart då også kommunen sin del av skatteinntektene frå dei forskottspliktige der ein no er nede på 30%.

I utgangspunktet har Herøy kommune eit stort negativt handlingsrom i økonomiplanperioden. Ved å innføre eigedomsskatt og effektivisere det kommunale tenesteapparatet har ein imidlertid sjans til å snu denne trenden, men då må dette prioriterast og arbeidet settast i gong umiddelbart.

For 2015 kan ein balansere budsjettet ved å nytte staten sine prognoser på skatt og rammetilskott, ved å halde vakante stillingar ledige, ved å effektivisere drifta og ved å vere forsiktige med å godkjenne nye driftstiltak. Dersom ein ikkje startar effektiviseringsarbeidet umiddelbart vil budsjettet som styringsverktøy ikkje få den betydninga den skal ha. Ein har tidlegare signalisert driftsreduksjonar, men ein har ikkje greidd ut korleis desse skal gjennomførast. Slik rådmannen ser det må driftsnivået justerast ned ca. 20,0 mill kroner i den komande økonomiplanperioden for at vi skal klare å skape balanse og handlingsrom ut frå dagens driftsnivå, og gjere oss mindre avhengig av kortsiktige og svingande inntekter.

Gjennom statens endringar i rekneskapsprinsipp og innføring av stadig nye satsingsområder og reformer blir det for mange ukjende faktorar som det er vanskeleg å ta tilstrekkeleg omsyn til i budsjetteringsarbeidet. Ein kan kort nemne barnehagereforma, samhandlingsreforma, momskompensasjonen og pensjonsforskriftene. I tillegg verkar det som om regjeringa har saker dei brenn for som absolutt skal inn i budsjettet utan at det er uttrykt behov for dette i kommunane. Dette gjeld saker som skulehelseteneste, valfag, psykiatri etc. Dei siste par åra har i tillegg staten tatt ein sjanse på at kommunane sine skatteinntekter skal auke med 4,4% i 2014 og 3,7% i 2015. Dette er urealistisk stor vekst, men rådmannen trur at dette er gjort med overlegg, då det er kommunane som må effektivisere drifta og ta tapa dersom spådommane ikkje slår til.

Vi kan også ta med at alle postar der det økonomiske aspektet er usikkert må kommunane stadig bere meir av risikoen. Eit godt døme her er det øyremerka tilskotet til ressurskrevjande brukarar. Eit anna kan vere mottak av flyktningar.

I komande økonomiplanperiode må kommunen jobbe målretta med ei endring i drifta og vurdere nøye eventuelle nye investeringar og driftstiltak. Det vil ha alvorlege konsekvensar om kommunestyret ikkje ser drifta og utviklinga i eit heilheitleg og langsiktig perspektiv. Samtidig må Herøy, som mange andre kommunar, posisjonere seg i høve til kommunereforma. Feilprioriteringar vil binde opp økonomien i lang tid og forsterke ei negativ utvikling i kommunen sitt handlingsrom. Stor vekst i kostnadane og lav inntektsvekst

vil tvinge fram ei innføring av eigedomsskatt i Herøy kommune. Slik innføring kan presse seg fram allereie frå 2016.

Det må frigjerast driftsmidlar til å møte utfordringane. Driftsmidlar kan gjennomførast på fire måtar:

1. Prioritere eller ta vekk driftsmidlar.
2. Redusere kvalitet og omfang av leverte tenestar.
3. Endre på struktur i tenesteleveransen, dvs. redusere tal stadar ein leverar tenester.
4. Auke skatteinntektene, ved å legge til rette for nye/fleire innbyggjarar, og/eller innføre eigedomsskatt.

Rådmannen ser no at å ytterlegare redusere på tilgjengelege driftsmidlar ikkje har tilstrekkeleg effekt på dei økonomiske utfordringane. Løysingane ligg i dei andre verkemidlane. Investeringsbudsjettet bør ha eit perspektiv som anten gir grunnlag for endra struktur eller gir stimuli for å skaffe nye/fleire innbyggjarar og kompetanse til næringslivet/lokalsamfunnet. Stagnasjon i folkevekst vil gi lågare skatteinntekter og på sikt lågare rammeoverføringar.

Fleire kommunar innfører eigedomsskatt for å sikre gode tenester til innbyggjarane og prioritere samfunnsutvikling. I 2001 hadde 25 % av kommunane eigedomsskatt. No har dette auka til nær 40 %. I løpat av dei neste par åra vil det auke ytterlegare. For Herøy kommune vil evt innføring av eigedomsskatt gjeve oss meirinntekter i storleiken 14 – 50 mill kroner (opptrapping over 4 år – frå 2 promille i startåret til maks 7 promille etter 4 år). Ein har i dei vedlagde framstillingane gått ut frå ei innføring av denne skatten i 2016 og at ein held seg til 2% i heile økonomiplanperioden. Dersom ein ikkje innfører denne skattlegginga vil kommunen få store utfordringar med tenesteproduksjonen i framtida. I tillegg vil ein ikkje få ein økonomiplan i balanse.

2.3.1 Skatt/rammetilskott

Herøy kommune har i mange år hatt ei fin utvikling i sine skatteinntekter. Faktisk har auke vore større enn i dei fleste av våre nabokommunar. I 2013 derimot opplever kommunen ein reduksjon i skatteinntektene, og denne reduksjonen ser også ut til å halde fram i 2014.

I revidert nasjonalbudsjett såg regjeringa føre seg ein vekst i skatteinntektene for 2014 på 4,4%. I statsbudsjettet er forventningane for 2015 på 3,7%. Skatteøret (kommunen sin del av dei samla skatteinntektene) er redusert med 0,15 poeng. For Herøy kommune sin del vert skatteinntektene for 2015 berekna til i 252,8 mill kr i statsbudsjett for 2015. Dette er ein stor auke sett i høve til det som kan kome til å bli den reelle skatteinntekta for 2014.

Vårt håp er at Herøy igjen skal ha ein skattevekst som er høgare enn landsgjennomsnittet i 2015. Grunnen til dette er den stagnasjonen ein har opplevd i 2013 og 2014. I 2014 kan det sjå ut til at delar av næringslivet går litt betre enn i 2013 og det har også skjedd ein del andre ting som gjer at utgangspunktet i 2015 vil bli betre enn i dei to siste åra.

Vi kan illustrere endringar i skatt/ramme i ein sik tabell.

Skattevekst	Skatt	Rammetilskott	Sum
Uendra 2014-2015	236,0	208,8	244,8
3,0% vekst i 2015	243,1	204,5	447,6
5,0% vekst i 2015	247,8	201,7	449,5

7,5% vekst i 2014	253,7	198,2	451,9
Statsbudsjettet	258,2	195,4	453,6

Skal ein nå opp i prognosene i statsbudsjettet må Herøy kommune ha ein skattevekst frå 2014 til 2015 på 9,4% Ein slik vekst er kanskje urealistisk men sidan staten opererer med slike tal for Herøy kommune sin del vel vi å nytte dei i budsjett 2015.

2.3.2 Aksjeutbytte Tussa AS

Vi har i dag 513 aksjar i Tussa AS. I 2014 budsjetterte vi med eit aksjeutbytte på kr 9.000,- per aksje. Resultatet vart eit utbytte på kr 7.000,-. Utbyttet vi har motteke frå Tussa AS har variert frå kr 2.100,- per aksje og opp i kr 17.700,- per aksje. Kva som vil vere rett utbyttelnivå for 2015 er vanskeleg å vurdere. Førebels har vi lagt oss på eit utbytte på kr 7.100,- per aksje i 2015 noko som gir oss eit samla utbytte på om lag kr 3.635.000,-. Volda og Ørsta kommunar har budsjettert med om lag det same utbyttet som det Herøy kommune har gjort.

No når KLP kome inn som ein finansiell investor med forventningar om avkastning. I utgangspunktet er det grunn til å tru at dei forventar ei avkastning høgare enn 3. mnd NIBOR noko som skulle tilseie minst mellom 2 og 3%. Basert på kjøpspris (kr 675.000,- per aksje) utgjer det eit utbytte per aksje på mellom kr 13.500,- og kr 20.250,- per aksje per år. For Herøy kommune vil det samla utgjere mellom 6,9 og 10,4 mill kr.

Likevel. Dei store usikkerheitene rundt utbyttestorleiken per aksje gjer at rådmannen ikkje ynskjer å budsjettere med slike inntekter i åra som kjem. I tillegg har Tussa AS i sine rapportar gitt uttrykk for at lønsemda i kraftbransjen ikkje vil betre seg storleg dei neste åra og at kommunene ikkje kan rekne med så store utbetalningar av utbytte som ein har sett dei siste åra.

Eit anna punkt ein skal vurdere i økonomiplansamanheng er at eigedomsskatt i Ørsta, Volda og Hareid kommunar vil gjere at selskapet sine utgifter vil auke og at resultatet såleis kan bli ytterlegare svekka i åra som kjem (utgjer netto ei meirutgift for selskapet på om lag 2,2 mill kr).

2.3.3 Finans

På inntektssida har vi tradisjonelt ført renteinntekter frå fondskapital (aksjar og obligasjonar) samt rente på ordinære bankinnskott i bank.

Ubunde kapitalfond er brukt opp og kanskje også negative ved komande årsskifte. I tillegg veks premieavviket på pensjon (mellom 23,7 mill kr per 31.12.2013). Alt dette gjer at Herøy kommune sin likviditet vil bli meir pressa framover. Vi har allereie redusert plasseringane med 26,0 millkr i oktober og ein kan risikere å selje seg endå meir ned før nyttår. Samla finansinntekter har vi budsjettert til om lag 6,95 mill kr. Dette er uendra sett i høve til opprinneleg budsjett 2014. Dette gjeld finansavkastning gjennom aktiv forvaltning og renter på bankinnskott.

Rentesituasjonen er usikker og uoversiktleg. Rentene svingar frå dag til dag og det er vanskeleg å spå kva som vil skje framover. Dersom Noregs Bank aukar styringsrenta vil det sjølvsagt bety høgare finansutgifter for Herøy kommune (men også lavare pensjonskostnader). Vi trur at rentene blir lave framover og at dei vil variere forholdsvis lite dei neste 2-3 åra. Vi kan få eit problem ved at lån og kreditt ikkje blir så tilgjengeleg som det det har vore hittil.

I budsjettframlegget for 2014 har ein lagt til grunn ei flytande rente på 2,15 % i alle dei låneinstitusjonane der vi har slike lån. Mange av kommunen sine lån er knytt opp med fast rente. Ein har prøvd å ta omsyn til den fastrenta desse låna vil ha for 2015.

For 2015 legg ein opp til rentekostnadar på i overkant av 14,0 mill kr. Dette er ein stor reduksjon i høve til det ein har budsjettert med dei siste åra. Ein har i 2015 budsjettert i samsvar med dei renteprognosene ein har fått med vår finansielle rådgjevar, Bergen Capital Management AS.

Det ligg føre eit regelverk knytt til minsteinnbetaling av avdrag. Ein legg opp til avdragsinnbetalingar i 2015 tilsvarande 20,9 mill kr. Ein auke i høve til 2014 budsjettet på 1,2 mill kr. I tillegg til dette kjem avdrag på vidareutlån/startlån som vert ført i investeringsrekneskapan (her inntektsfører ein også innbetalingar av avdrag frå lånekundane). Her kan kostnadane bli høgare, men det er vanskeleg å kome med presise berekningar.

3. BUDSJETT

3.1 Statsbudsjettet

Kommuneopplegget 2015 – Prop 1 S.

Regjeringa si hovudprioritering innanfor Kommunal- og regionaldepartementet sitt budsjettområde er:

- Vi styrker kommunene så de kan sørge for mer kunnskap i skolen, bedre kvalitet i helse- og omsorgstjenesten og fortsette arbeidet med å tette hull i det sosiale sikkerhetsnettet

- Kunnskap i skulen
- Betre kvalitet i helse- og omsorgstenestene
- Tette hol i det sosiale sikkerheitsnettet

I statsbudsjettet er det opplyst at veksten i dei samla inntektene i kommunesektoren er på vel 6,2 mrd kr. Ein stor del av denne auken blir gitt som frie midlar (4,4 mrd kr). Dette utgjer om lag 1,4 % realvekst rekna frå berekna inntektsnivå i 2014. Veksten i dei frie inntektene er om lag 1,2 mrd kr høgare enn det ein varsla i kommuneproposisjonen for 2015. Føljande utgiftsvekst må dekkast av dei auka frie inntektene:

Realvekst kommunesektoren	Kommentar	6,2 mrd (1,5 %)
Herav vekst frie inntekter		4,4 mrd (1,4 %)
Andel vekst frie inntekter på primærkommunane		3,9 mrd
Vekst frie inntekter primærkommunane skal dekkje:		3,90 mrd
- Andel vekst demografikostnader	80 % av 2,7 mill	2,16 mrd
- Pensjonskostn utover deflator	Ikkje pålagt	0,40 mrd
- Helsestasjon/skulehelseteneste	Ikkje pålagt	0,20 mrd
- Rus og psykiatri	Ikkje pålagt	0,20 mrd
- Fleksibelt barnehageopptak		0,10 mrd
Sum til ”disposisjon”		0,84 mrd

Som ein då ser av tala er det meste av auken i frie inntekter allereie spist opp og det før ein tek omsyn til varsla løns- og prisvekst på nær 3,0%.

Nye/endra/avvikla tiltak («øyremerka» midlar/satsingar):

- Saltsing på helsestasjon og skulehelsetenesta

- Utdanning av deltidsbrannpersonell
- Auka kommunal eigedel i statlege barnevernsinstitusjonar
- Reversering av kulturskuletilbod i skulen/SFO
- Reversering av frukt og grønt
- Valfag 10 årstrinn. Heliårsverknad
- Auka likeverdig behandling av kommunale og private barnehagar (heilårsverknad)
- Redusert etterspurnad etter barnehageplassar pga auka kontantstøtte (heilårsverknad)
- Auke maksimalprisen i barnehagane med kr 100,- per mnd (trekk i ramma til kommunane)
- Brukarstyrt personleg assistanse
- Rus
- Psykiatri

I tillegg aukar innslagspunktet for ressurskrevjande brukarar til 1,08 mill kr per brukar.

Maksimalsatsten pr måned for heiltidsplass i barnehage vert auka med kr 100,- til kr 2.460,-. Kommunane frå trekk i ramma tilsvarande inntektsveksten.

Innslagspunktet for tilskotet til ressurskrevjande brukarar vert kr 1.080.000,- (opp kr 70.000,-) og kommunane får kompensert 80,0. Desse endringane får verknad frå 2014 og gjer at Herøy kommune sine meirkostnader aukar med mellom 0,6 og 0,8 mill kr per år.

Investeringsstilskot og rentekompensasjon:

- Investeringsstilskot til sjukeheimplassar og omsorgsbustader til 2.500 nye einingar med 200,0 mill kr
- Tilskott til om lag 1000 nye dagaktivitetsplassar for heimebuande personar med demens
- Rentekompensasjonsordninga for Skulebygg og symjeanlegg aukar med 45,0 mill kr.

3.2 Anslag på vekst for Herøy kommune

Anslått konsekvens av statsbudsjettet på Herøy kommune:

Dei frie inntektene er ikkje frie. Det er gitt ein del føringar som er gitt i samband med løyvingane. Vi kan sette dette opp slik:

Anslag på vekst i høve egne berekningar samanlikna	
Med budsjett 2014	kr - 2.600.000,-
Bortfall av overføringar samhandlingsreforma	kr 9.610.000,-
Lønsvekst 2,75 % av lønn faste stillingar ink sos kost	kr 9.275.000,-
Prisvekst 1,8 %. Berekningsgrunnlag 65,0 mill kr	kr 1.170.000,-
Valfag i ungdomsskulen	kr 300.000,-
Opptapping tilskott priv barnehagar til 98 %	kr 600.000,-
Helsestasjon- og skulehelseteneste	kr 400.000,-
Utdanning deltidebrannpersonell	kr 150.000,-

Basert berre på tala ovanfor er Herøy kommune sine utgifter 4,7 mill kr høgare enn anslaget i vekst på 7,0 mill kr. Dette føreset staten vert dekkja inn gjennom effektivisering og omlegging av tenester.

Basert på tala ovanfor betyr det at Herøy kommune ikkje vil ha ein vekst i sine disponible midlar i 2015, slik det også var tilfelle i 2014, 2013, 2012 osv.

I tillegg til dette veit ein at kostnadane veks innan sektorar som barnevern, sosial/flyktning, pleie- og omsorg og bu- og habilitering. Det gjer at det vert vanskeleg å legge fram ein budsjett i balanse sjølv etter ein del kutt.

I tala ligg det også eit kutt i Fylkesmannen sine skjønsmidlar på om lag 2,0 mill kr i 2015. Herøy kommune fekk skjønsmidlar på om lag 9,0 mill kr når arbeidsgjevaravgifta vart auka frå 10,6% til 14,1%. No er Fylkesmannen i ferd med å trappe ned desse skjønsmidlane. Om tre fire år vil dei nærme seg kr 0,-.

3.2 Veksten frå 2014-2015 i framskrive budsjett

Med dei føresetnadane ein har ved fastsetjing av frie inntekter, netto finansutgifter, pensjonsavvik m.m. har Herøy kommune om lag 443,1 mill kr til fordeling på avdelingane for 2015 samt til dekning av rente- og avdragskostnadar knytt til nye investeringsbudsjett. Det er 8,6 mill lavare enn i opprinneleg budsjett 2014.

Lønnskostnadane (lønsutgifter minus sjukelønsrefusjonar) har dei siste åra auke meir enn det regjeringa har sett føre seg i statsbudsjettet og i revidert nasjonalbudsjett. I tillegg aukar også pensjonspremien til KLP meir enn lønsveksten, slik at lønsutgiftene stadig tek ein større del av dei kommunale budsjettet. I budsjett 2015 har vi lagt til grunn ein lønsvekst på om lag 2,75% på alle faste lønskostnadar, medan veksten i pensjonskostnadane i høve til opprinneleg budsjett for 2014 utgjer om lag 6% om ein tek omsyn også til lønsveksten.

Område/avdeling	Avdelingane sine Konsekvensjust. budsjettforslag for 2015	Opprinneleg budsjett 2014	Differanse i kroner	Differan se i prosent
Politisk leiing	4.030.000	3.695.000	335.000	9,06
Administrativ leiing	4.120.000	3.320.000	800.000	24,09
Servicetorget	3.320.000	3.000.000	320.000	10,66
Fellessekretariatet	2.210.000	2.185.000	25.000	1,14
Økonomiavdeling	5.650.000	6.160.000	- 510.000	- 8,27
Personal- og org. avd.	8.100.000	8.235.000	- 135.000	- 1,63
IKT	5.230.000	4.550.000	680.000	14,95
Div overføringar	8.820.000	8.800.000	20.000	0,22
Barnehageavdelinga	64.230.000	61.680.000	2.550.000	4,13
Skuleavdelinga	108.410.000	109.900.000	- 1.490.000	-1,35
Barn, familie og helse	37.835.000	34.545.000	3.290.000	9,52
Pleie- og omsorgsavd.	105.750.000	101.730.000	4.020.000	3,95
Bu- og habiliteringsavd.	37.920.000	36.285.000	1.635.000	4,50
Sosial og flyktning (NAV)	9.595.000	9.520.000	75.000	0,78
Kulturavdelinga	8.895.000	8.020.000	875.000	10,91
Utviklingsavdelinga	5.790.000	6.330.000	- 540.000	- 8,53
Anleggs- og driftsavd.	15.960.000	16.240.000	- 280.000	- 1,72
Eigedomsavdelinga	17.775.000	15.140.000	2.635.000	17,40
Skatt, finans, ramme, Pensjonsavvik, avskriv.	(453.640.000)	(451.735.000)	1.905.000	0,42
Sum	5.470.000	-	5.470.000	

(Ein gjer merksam på at dette er ei førebels oversikt og det vil kome endringar etter kvart. Dette vil bl.a. gjelde salderingar, inntektstauker, samt kva tiltak formannskapet ynskjer å ha med vidare i budsjettprosessen.) Her har ein også gått for statens prognose når det gjeld skatt og ramme for 2015.

Differansen mellom avdelingane sine budsjettforslag og tildelt ramma skuldast bl.a.:

Adm leiing

Auken kjem av bl.a. auka løns og pensjonskostnadar i samband med overgang frå interkommunal til kommunal stilling når det gjeld innkjøp. Funksjonen er flytta frå økonomiavdelinga.

Helseavdelinga

Lønn og pensjon er hovudgrunnen til veksten i tillegg til barnevern.

Pleie- og omsorgsavdelinga

Auken skuldast auke i fast løn, pensjonsgjevande tillegg, pensjon og arbeidsgjevaravgift.

Bu- og habiliteringsavdelinga

Veksten i budsjettet skuldast i hovudsak lønns- og sosiale kostnadar og betaling til private

Kulturavdelinga

Den viktigaste grunnen er nok knytt opp mot drifta av konserthus og kino med tanke på dei tilsette.

Anleggs- og driftsavdelinga

Lønn og pensjon, brannvern og driftsavtalar med idrettslag.

Eigedomsavdelinga

Drifta av Fosnavåg Konserthus er ein viktig årsak til auken.

3.3 Føresetnader for 2014 budsjettet

Statsbudsjettet legg opp til ein vekst i dei frie inntektene på om lag 7,0 mill kr for Herøy kommune.

Skatt/ramme

Statsbudsjettet legg opp til at det kommunale skatteøret vert redusert med 0,15 i høve til 2014.

Løns- og prisvekst

I budsjettet for 2014 har avdelingane lagt til grunn lønsnivået per juli/august 2014. Det er ikkje korrigerert for lokale tilegg gitt hausten 2014. I tillegg har avdelingane fått auka sine lønsbudsjett tilsvarande 2,75 % p.a. av faste løner. Når det gjeld KLP har ein førebels budsjettert med ein kostnad på 20,5 og 21,3 (sjukepleiarar), men det kan vere at også dette vert for lite (i tillegg kjem 2% frå arbeidstakarane), for SPK har ein budsjettert med ein kostnad på 12,5% og arbeidsgjevaravgifta er budsjettert med 14,1%.

Dei reelle kostnadane til KLP er nok opp mot 23-25% av samla lønn + arbeidstakars del på 2%. Likviditetsmessig vert dette ei stor utfordring, Rekneskapsmessig skal meir kostnaden på totalt om lag 15,0 mill kr førast som premieavvik og utgiftsførast i rekneskapsdelen dei neste 10 åra. Totale sosiale kostnadar i 2015 er om lag 30,08% av lønsutgiftene

I Statsbudsjettet har ein rekna med ein auke i Konsumprisindeksen på tundt 1,8% for 2015. Vi har lagt oss på same nivå på alle driftskostnadane.

Renter og avdrag

Som nemnt tidlegare i saka er rentenivået i endring. Vi har tatt fast rente på ein god del av låna. For dei låna vi har igjen med flytande rente har vi budsjettert med 2,5%. Avdraga har vi forsøkt budsjettert etter minsteavdragsprinsippet. Her kan ein ha bomma litt med omsyn til faktorar som tilgong/avgong av egedelar i balansen og unytta lånemidlar ved årsskiftet.

Konsekvens av underdekning i budsjett 2015

Budsjettdokumentet til 3. handsaming viser at ei vidareføring av dagens drift har ikkje økonomisk handlingsrom til å få eit budsjett i tilstrekkeleg balanse. Konsekvensen av å fastsetje eit årsbudsjett utan at alle utgifter er dekkja inn på budsjettet i alle dei 4 åra i økonomiplanperioden medfører statlig kontroll av kommunestyrets budsjettvedtak. Herøy kommune vil då bli registrert i kontrollregimet er kjent som «Robek-registeret». I praksis betyr dette at fylkesmannen skal godkjenne fylgjande:

- Vedtak om opptak av lån og finansiell leasing
- Vedtak om leige av
 - Bygningar
 - Anlegg, og
 - Varige driftsmidlar som kan påføre kommunar utgifter ut over dei fire neste budsjettår.

Rådmannen viser til kommunelovens §60 i si heilheit.

Kommuneloven § 60. Statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forpliktelser.

1. Vedtak om opptak av lån eller vedtak om langsiktig avtale om leie av bygninger, anlegg og varige driftsmidler som kan påføre kommunen eller fylkeskommunen utgifter ut over de fire neste budsjettår, er ikke gyldig før det er godkjent av departementet, dersom:

a. kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette et årsbudsjett uten at alle utgifter er dekket inn på budsjettet.

b. kommunestyret eller fylkestinget har vedtatt å fastsette en økonomiplan uten at alle utgifter er dekket inn på økonomiplanen,

c. kommunestyret eller fylkestinget etter § 48 nr. 4 har vedtatt at et regnskapsmessig underskudd skal fordeles ut over det påfølgende budsjettår etter at regnskapet er framlagt, eller

d. kommunen eller fylkeskommunen ikke følger vedtatt plan for dekning av underskudd.

2. Dersom et av vilkårene i første ledd bokstav a-d er oppfylt, skal departementet føre kontroll med lovligheten av kommunestyrets eller fylkestingets budsjettvedtak.

3. Departementet skal opprette et register over alle kommuner og fylkeskommuner som er underlagt godkjenning. Enhver har rett til å gjøre seg kjent med det som er registrert i registeret, og få utskrift av dette.

4. Inntil den enkelte kommune eller fylkeskommune er registrert i registeret, kan departementet ikke iverksette godkjenning etter nr. 1. I forhold til rettsregler som lar det være avgjørende for tredjepersons rettsstilling om denne kjente til eller ikke kjente til et forhold, anses det som er registrert etter denne bestemmelse for å ha kommet til tredjepersons kunnskap.

5. Kommuner og fylkeskommuner som inngår kontrakter som krever godkjenning, må orientere sine medkontrahenter om at de er satt under betinget kontroll og godkjenning.

Dersom ei av eigarkommunane i eit interkommunalt selskap er underlagt reglane i kommunelovens §60, skal selskapets vedtak om låneopptak, godkjennast av Fylkesmannen.

3.4 Målsetting økonomi

Overordna mål

- Netto driftsresultat skal samla sett vere 3 % av driftsinntektene.
- Alle drifts- og investeringstiltak skal som hovudregel ha positiv kost/nytte

Når det gjeld finansielle nøkkeltal, vert det vist til vedlegg.

3.5 Mål og tiltak på teneste, organisasjon og lokalsamfunn

3.5.1 Teneste:

Overordna mål

- Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk
- Kvalitetsdokumentasjon og avviksregistrering/-oppfølging skal systematisk handsamast i kommunen sitt kvalitetssystem.
- Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet og elles betrast i samsvar med tiltak
- Omgjorde vedtak ved klageorganet si klagehandsaming skal vere eit minimum

Når det gjeld nærare omtale av dei enkelte avdelingane, vert det vist til vedlegg.

3.5.2 Organisasjon

Overordna mål

- Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeidsgjevarpolitikken sine mål.
- Auka nærver i samsvar med målsettinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92 %.
- Avgrense tidlegavgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.

Arbeidet med arbeidsgjevarpolitikken må ha langsiktig perspektiv der ein ser samanhengen mellom trivsel og motivasjon hos arbeidstakarane med gode og effektive tenester. Det er nødvendig å halde fram med utvikling av systemet med leiardialog der krav, attendemelding og tilrettelegging er sett i system. Eit kommunestyre og administrativ leiing som forpliktar seg på verdiane i arbeidsgjevarpolitikken og stiller krav om det same hos dei tilsette, er ein føresetnad for ein gjennomgåande felles kultur.

Stab/støtteavdelingane

Stab/støtteavdelingane omfattar fellessekretariatet, IKT, personalavdelinga, servicetorget og økonomiavdelinga.

Utfordringar

- Balanse mellom oppgåver og tilgjengelege ressursar/tid

- Kapasitet til å følgje opp utviklinga og forventningane innanfor IKT.
- Kapasitet til å følgje opp krav og forventningar innanfor personalområdet.
- Kompetanseutviklingstiltak
- Vidareutvikle leiarskap og medarbeidarskap
- Rekrutteringstiltak
- Finansiere og aktivt bruke verkemiddel for å førebygge og redusere sjukefråver
- Trekke fram positive hendingar og etablere fellesarenaer for omdømebygging og kulturbygging

3.5.3 Lokalsamfunn

Overordna mål

- Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøke, bu og arbeide i.
- Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggjar for trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar
- Herøy kommune skal vere ein trygg kommune for alle som bur og oppheld seg i kommunen, og kommunen skal ha god beredskap mot aktuelle kriser og uønska hendingar.

Satsingsområde:

Satsingsområda for lokalsamfunnsutviklinga går fram av samfunnsdelen av kommuneplanen.

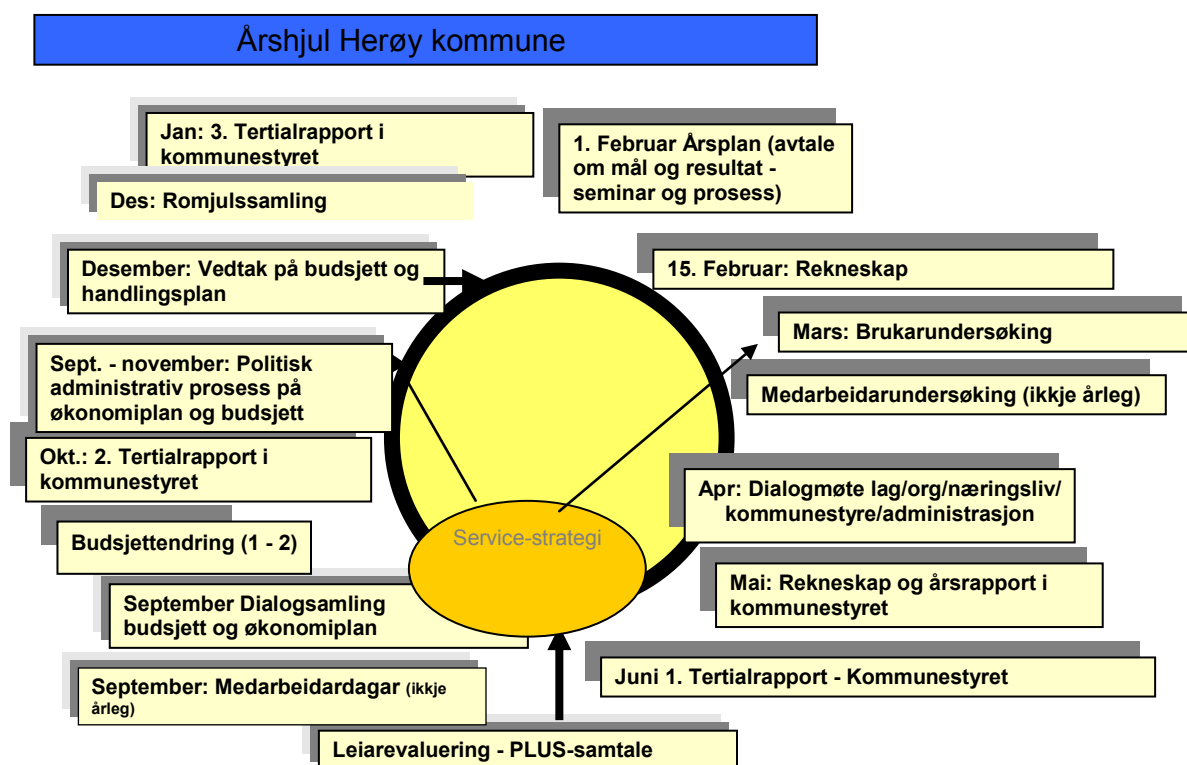
3.6 Usikre faktorar

I talgrunnlaget har ein lagt til grunn stabile føresetnader m.o.t. bl.a. lønn og driftskostnadar. Ein føreset også at statens rammeføresetnadar er forutsigbare, sjølv om det har synt seg å ikkje stemme heilt dei 2 siste åra.

Usikre faktorar vil m.a. vere:

- Skatteinntektene og rammetilskotet
- Overføring av tilskot til private barnehagar
- Pensjonspremien og pensjonsavviket/amortiseringa av pensjonsavviket
- Rentenivå
- Avdragskostnadane
- Lønsoppgjeret
- Resultatet i rekneskapen for 2014.
- Skjør balansesituasjon

3.7 Årshjulet

Fosnavåg, 23.11.2014

Erlend Krumsvik
Rådmann

Geir Egil Olsen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Geir Egil Olsen

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

-

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2014/1209
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
219/14	Formannskapet	25.11.2014
	Kommunestyret	17.12.2014

ENDRING AV GEBYRREGULATIV FOR DELE- OG BYGGESAK, OPPMÅLING OG PLAN

Tilråding frå rådmannen:

Kommunestyret vedtek nye justerte forskrifter og gebyrsatsar for dele- og byggesak, oppmåling og plan slik dei går fram av vedlegg til saka.

Særutskrift:
Utviklingsavdelinga

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Budsjettnotat_endringar på gebyrregulativa
- 2 forskrift_plan_med_satser (1)
- 3 FORSKRIFTTEKST_Gebyrregulativ for byggesaker med meir gjeldande frå 01 01_2015_FORSLAG
- 4 FORSLAG GEBYRSATSAR FOR 2015
- 5 Forslag_GebyrMatrikkel2015Oppmåling-Herøy_enkel

Saksopplysningar:

Rapportar og analyser viser at vi har hatt nokre gode år på inntektssida, men det kan synast å flate ut og gå i minus i 2014. Dersom vi skal auke våre inntekter må vi auke gebyrer utover det generelle som er lagt til grunn i årets budsjettsak og det som har vore vanleg i tidlegare år. Det er og grunn til å tru at med regjeringa si forenkling av plan og bygningslova vil kommunen ikkje få inntekter på mindre tiltak etter 1 juli 2015. Dette vil redusere inntektspotensialet ytterligare.

Over fleire år har Herøy kommune auka gebyr knytt til byggesak med moderat tempo og følgd kommunestyret sine ordinære årlege prisjusteringar. På delesak hadde ein i 2010 ei justering saman med dei andre kommunane og justerte noko opp satsane. Etter dette har ein følgd årlege prisjustering som for byggesak. På plansida har ikkje gebyra vore justert sidan 2010.

I samband med saldering av budsjettet kan det vere rom for å justere gebyra slik at dei kjem om lag på same nivå som nabokommunane. Ein legg inn ei forventa inntektsauke i budsjettet på 500 000 kroner på denne gebyrjusteringa.

Vurdering og konklusjon:

Byggesak

I forskrift til byggesak vert det ført inn ei ny gebyrtype på sakshandsaming. Tidlegare har ein ikkje teke betalt for å utstede delingsløyve på frådelingar. Dette er noko andre kommunar har tatt betalt for i mange år. Ein rår til at det vert innført gebyr på handsaming av delesaker og at prisen vert kr 3000.

Elles rår ein til at gebyra vert i stor grad samordna med Ulstein kommune sine satsar for 2014 og at gebyrnivået vert lagt rett under desse.

Deling av grunneigedom

Her foreslår ein å justere frådeling av eigedom noko opp og ei ordinær frådeling vil ligge på kr 15.000,-.

Plan og dispensasjonar

Plangebyra har ikkje blitt justert sidan 2010. Ein foreslår at desse gebyra vert oppjustert til følgjande satser.

Handsamingsgebyret vert auka frå 5000 kroner til 20 000 kroner. Minste arealgebyret vert auka frå 5000 kroner til 8817 kroner. Lavaste gebyrsats for å utarbeide reguleringsplan vert då 28817 kroner.

Dispensasjonsgebyr vert auka frå dagens nivå på 5464 kroner til 10 500 kroner for ei sak som må på full høyring og som må ha politisk handsaming.

Ein viser elles til vedlegg i saka.

Konsekvensar for folkehelse:

Konsekvensar for beredskap:

Konsekvensar for drift:

Konsekvensar for økonomi:

Fosnavåg, 25.11.2014

Erlend Krumsvik
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Budsjettnotat – gebyr

Innleiing

Mine rapportar og analyser viser at vi har hatt nokre gode år på inntektssida, men det kan synast å flate ut og gå i minus i 2014. Dersom vi skal auke våre inntekter må vi auke gebyrer utover det generelle som er lagt til grunn i årets budsjettsak og det som har vore vanleg i tidlegare år. Det er og grunn til å tru at med regjeringa si forenkling av plan og bygningslova vil kommunen ikkje få inntekter på mindre tiltak etter 1 juli 2015. Dette vil redusere inntekspotensialet ytterligare.

Over fleire år har Herøy kommune auka gebyr knytt til byggesak med moderat tempo og følgd kommunestyret sine ordinære årlege prisjusteringar. På delesak hadde ein i 2010 ei justering saman med dei andre kommunane og justerte noko opp satsane. Etter dette har ein følgd årlege prisjustering som for byggesak. På plansida har ikkje gebyra vore justert sidan 2010.

I samband med saldering av budsjettet kan det vere rom for å justere gebyra slik at dei kjem om lag på same nivå som nabokommunane. Ein legg inn ei forventa inntektsauke i budsjettet på 500 000 kroner på denne gebyrjusteringa.

Eksempel på gebyrnivå idag med samanliknbare kommunar:

Bustadhus 200 m2 inkl garasje

Ulstein kommune kr 10742.-. Volda kommune kr 12 000.-. Herøy kr 5573.-.

Reguleringsplanar

Ulstein kr 28117 (fastpris), Volda kr 37550 (minstepris opptil 5000m2) Herøy kr 17 000.(minstepris opptil 5000m2)

Oppmåling bustadtomt

Ulstein kr 15708, Volda kr 14800.- Herøy kr 12790

Byggesak

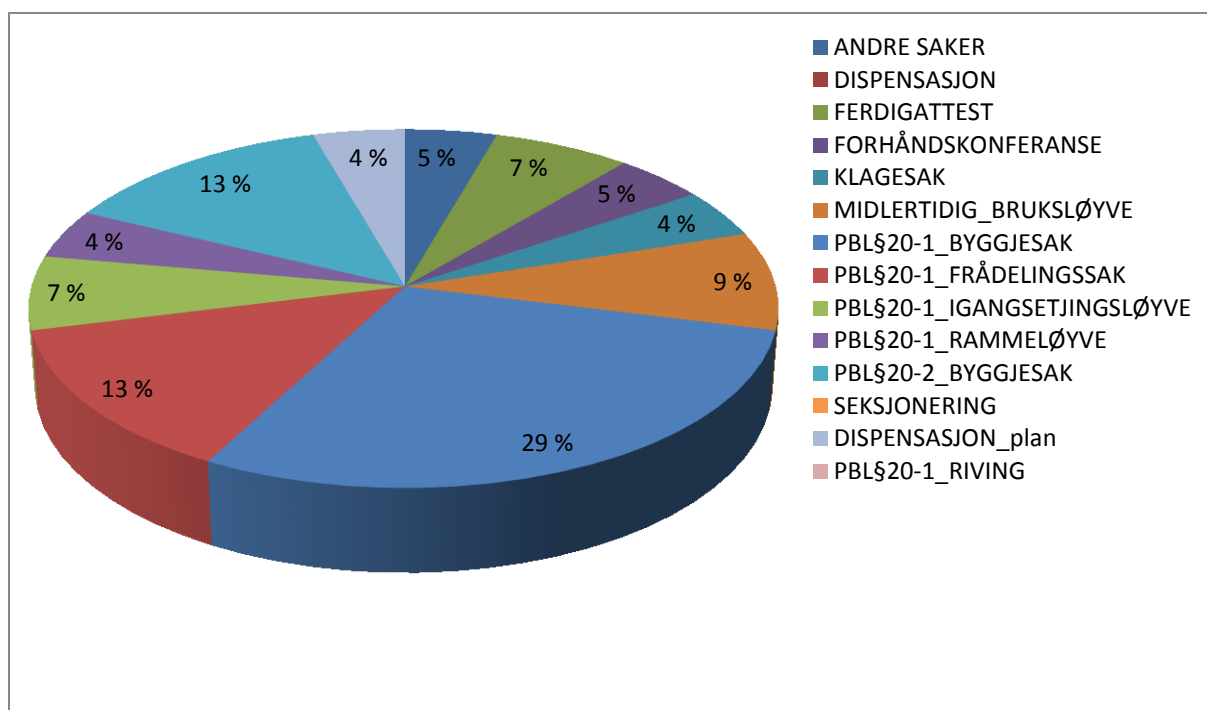
I forskrift til byggesak vert det ført inn ei ny gebyrtype på sakshandsaming. Tidlegare har ein ikkje teke betalt for å utstede delingsløyve på frådelingar. Dette er noko andre kommunar har tatt betalt for i mange år. Ein rår til at det vert innført gebyr på handsaming av delesaker og at prisen vert kr 3000.

Elles rår ein til at gebyra vert i stor grad samordna med Ulstein kommune sine satsar for 2014 og at gebyrnivået vert lagt rett under desse.

Prisen for å føre opp eit bustadhus inntil 200m2 med garasje vil med føreslegne satsar kome på 10 742 kroner.

Sakstyper på byggesak pr.21.11.2014:

Antall av Saksbehandler	Totalsum
Radetiketter	
ANDRE SAKER	20
DISPENSASJON	1
FERDIGATTEST	55
FORHÅNSKONFERANSE	9
KLAGESAK	9
MIDLERTIDIG_BRUKSLØYVE	30
PBL§20-1_BYGGJESAK	148
PBL§20-1_FRÅDELINGSSAK	54
PBL§20-1_IGANGSETJINGSLØYVE	20
PBL§20-1_RAMMELØYVE	9
PBL§20-2_BYGGJESAK	69
SEKSJONERING	16
DISPENSASJON_plan	34
PBL§20-1_RIVING	6
Totalsum	480

Pkt i gebyrreg.	Herøy 2014	Ulstein 2014	Forslag ny sats Herøy	% endring
511	12790	15708	15000	17
	562	616	600	7
512	2341	4943	4000	71
	338	361	348	3
513	5627	9899	9000	60
	2814	3090	2900	3
514	579		600	4

	5627	15708	15000	167
515	579		600	4
	4502	4943	4900	9
516	5627	9095	9000	60
	5,7	5,8	5,8	2
517	5627		9000	60
	2814		4000	42
52	3939		4300	9
531	6010	8033	6800	13
532	6190	9281	6800	10
541	12790	15708	15000	17
	338	616	600	78
542	12790	15708	15000	17
	338	616	600	78
55	1688	1819	1738	3
	562	606	579	3
56	5627	6063	5796	3
	1126	1212	1160	3
57	579		600	4
	2252	2424	2320	3
58	579	653	600	4
	338	362	338	0

Mest brukt,
fakturert

Deling av grunneigedom

Her foreslår ein å justere frådelling av eigedom noko opp og ei ordinær frådelling vil ligge på:

Areal frå 0 – 2000 m²

kr 15.000,-

Areal frå 2001 -20 000m²

kr 600.- (auke pr. påbegynt da)

Areal over 20 001m² etter medgått tid, dog ikkje under sats for 20 000m²

Tilleggsareal, tilleggsareal til ny eller eksisterande eigedom

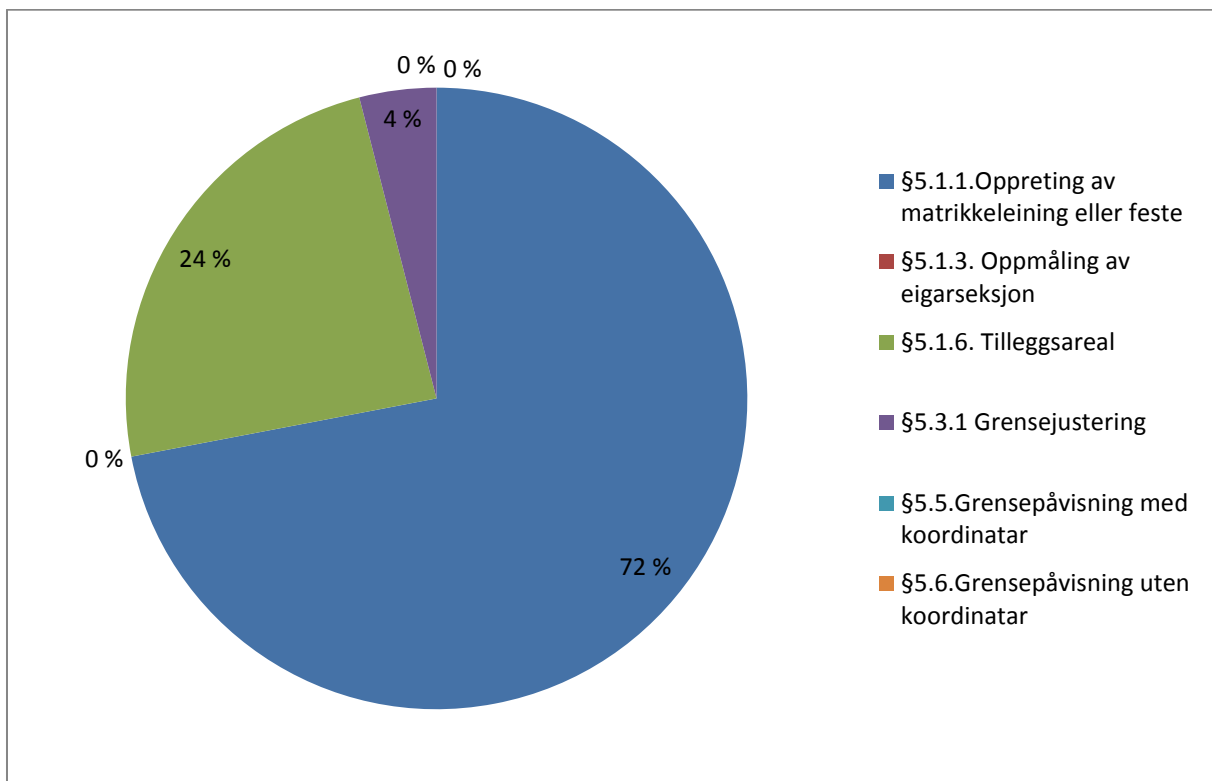
Gebyr kr 9000.- + kr 5,80 x m²

Grensejustering mellom eigedomar

Areal frå 0 – 500 m² kr 6.800,-

Saker pr.21.11.2014

SAKSTYPE	Antall
§5.1.1.Oppreting av matrikkeleining eller feste	54
§5.1.3. Oppmåling av eigarseksjon	0
§5.1.6. Tilleggsareal	18
§5.3.1 Grensejustering	3
§5.5.Grensepåvisning med koordinatar	0
§5.6.Grensepåvisning uten koordinatar	0
SUM	75

Plan

Plangebyra har ikkje blitt justert sidan 2010. Ein foreslår at desse gebyra vert oppjustert til følgjande satser.

Handsamingsgebyret vert auka frå 5000 kroner til 20 000 kroner. Minste arealgebyret vert auka frå 5000 kroner til 8817 kroner. Lavaste gebyrsats for å utarbeide reguleringsplan vert då 28817 kroner.

Dispensasjonsgebyr vert auka frå dagens nivå på 5464 kroner til 10 500 kroner for ei sak som må på full høyring og som må ha politisk handsaming.

Elles føreslår ein desse gebyrsatsane for dispensasjonar:

SØKNAD OM DISPENSASJON - rein formalitet (etter vurdering i den enkelte sak)	kr -	Eksempel:
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming delegert utviklingsleiar - utan høyring)	kr 1 500	1/2 grunnbeløp
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming delegert utviklingsleiar - med høyring)	kr 3 000	
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming MTK utan høyring)	kr 4 500	1,5 grunnbeløp
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming MTK med høyring)	kr 10 500	3,5 grunnbeløp

For reguleringsendringane er den største skilnaden at det vert krev halvt handsamingsgebyr (kroner 10 000) mot tidlegare kroner 5000.

Forslag til endra satser

FORSKRIFT OM GEBYRREGULATIV FOR HANDSAMING AV:

**Private reguleringsplanar
Reguleringsendringar
Dispensasjonar**

Forskrifta er heimla i plan- og bygningslova (85) jf. § 109 (jf. § 33 – 1 i PBL(08))

Generelt

Gebyret vert gjort gjeldande ved handsaming av alle private reguleringsplanar, reguleringsendringar og dispensasjonar.

Gebyr skal betalast etter gjeldande satsar på søknadstidspunkt. Betaling av gebyr påverkar ikkje utfallet av saka, og kan ikkje krevjast tilbake om det vert gjeve avslag på søknaden.

Gebyret er bygd opp av to element - eit handsamingsgebyr. Og eit arealgebyr som er avhengig av plantype og storleik.

- Handsamingsgebyret skal vere betalt innan frist for å kome med innspel knytt til varsel om oppstart.
- Arealgebyret skal betalast etter handsaming i Formannskapet der det vert gjort vedtak om å legge planforslaget ut til offentleg ettersyn.
- Dersom søknaden/forslaget vert avvist skal det ikkje betalast arealgebyr med mindre tiltakshavar/søkjjar krev saka framlagt for kommunestyret jf. § 12-11 i plan- og bygningslova(08)

1 HANDSAMINGSGEBYR OMFATTAR

- 1.1 Private forslag til reguleringsplanar (uavhengig av plantype og storleik på areal)
- 1.2 Søknad om endring av gjeldande reguleringsplanar (og bebyggelseplanar vedteken før 01.07.2009).
- 1.3 Søknad om dispensasjon frå gjeldande reguleringsplanar (og bebyggelseplanar vedteken før 01.07.2009) med tilhøyrande føresegner.
- 1.4 Søknad om dispensasjon frå arealdelen i kommuneplanen og plan- og bygningslova(08) med tilhøyrande føresegner.

Handsamingsgebyret for 1.1,1.2 og 1.3 :

kr 20 000

Handsamingsgebyret for 1.4 :

SØKNAD OM DISPENSASJON - rein formalitet (etter vurdering i den einskilde sak)	kr -	Eksempel:
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming delegert utviklingsleiar - utan høyring)	kr 1 500	1/2 grunnbeløp
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming delegert utviklingsleiar - med høyring)	kr 3 000	
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming MTK utan høyring)	kr 4 500	1,5 grunnbeløp
SØKNAD OM DISPENSASJON (handsaming MTK med høyring)	kr 10 500	3,5 grunnbeløp

2 AREALGEBYR FOR REGULERINGSPLANAR

2.1 Storleiken på arealgebyret

- a) Fast gebyr inntil 5000m² **kr 8817**
- c) For kvar påbyrja 1000m² frå 5001m² og oppover **kr 800**

3 ENDRINGAR

3.1 Arealgebyr for reguleringsendringar

Ved søknad/forslag om endra arealbruk skal det i tillegg til handsamingebyret betalast eit arealgebyr lik satsane i punkt 2.1. Ved fastsetjing av gebyret skal storleiken på det endra arealet leggst til grunn. Arealgebyret skal betalast etter handsaming i Formannskapet der det vert gjort vedtak om å legge planforslaget ut til offentleg ettersyn. Dersom søknaden/forslaget vert avvist skal det ikkje betalast arealgebyr med mindre tiltakshavar/søkjar krev saka framlagt for kommunestyret. (jf. § 12-11 i plan- og bygningslova(08))

3.2 Mindre endring i reguleringsplan

Dersom søknaden/forslaget berre gjeld endring av reguleringsføresegnene, skal det i tillegg til **halvt** handsamingsgebyr betalast eit gebyr på:

kr 4000

Dersom søknaden/forslaget gjeld mindre endringar som ikkje har nemneverdig betydning for berørte partar eller interesser, og søknaden/forslaget ikkje treng same omfattande handsaming som ein ny plan, skal det i tillegg til **halvt** handsamingsgebyr betalast eit gebyr på:

kr 4000

5 BETALINGSFØRINGAR / IVERKSETJING

Alle gebyra skal betalast til Herøy kommune, økonomiavdelinga, etter rekningsoppgåve frå rådmann/utviklingsavdelinga.

Gebysatsane inkluderer alle kostnader knytt til handsaming av planane/sakene og betaling skjer etter gjeldande satsar på søknadstidspunktet. I tillegg til sjølve handsamingsgebyret skal tiltakshavar/søkjar dekke alle kostnader til naudsynt annonsering basert på gjeldande krav i plan- og bygningslova (08).

Storleiken på gebysatsane etter desse reglar skal vurderast kvart år i samband med budsjettarbeidet. Administrasjonen skal legge forslag til justering av gebyret fram for politisk handsaming

Gebyrregulativet vert gjort gjeldande frå det tidspunkt kommunestyret har fastsett og etter at det er kunngjort på vanleg måte.

Gebyrregulativet er vedteke av Herøy kommunestyre i K-sak **xx/14**. Nye satsar vert gjeldande frå **01.01.2015**.

FORSKRIFT

Forskrifta, datert **21.11.2014**, gjeld for handsaming av **bygge-, frådelings-, og grensejusteringsaker** og andre tiltak etter plan- og bygningslova(PBL).

Regulativet er heimla i plan- og bygningslova § 33-1. Den er vedteken av Herøy kommunestyre den **xx.xx.2014**, K-sak **xxx/14**, og gjeld frå **01.01.2015**. Forskrifta erstattar forskrift om gebyrregulativ vedteken av Herøy kommunestyre i **K-sak 110/10**.

BYGGESAKER:

Gebyret er hovudsakleg oppbygd av to element - eit grunnbeløp, og eit arealgebyr som fangar opp meirarbeidet som fylgje av storleiken på bygget/tiltaket. Gebyrsatsane går fram av eit eige dokument.

§ 1 Gebyret dekkjer

Sakshandsaming av **frådelings-** og byggesaker, førehandskonferansar, plassering og høgde på bygningar utifrå innsende teikningar, mellombels bruksløyve / ferdigattestar og tilsyn inkludert ev. bruk av sakkyndig bistand. Det vert i tillegg kravd gebyr for handsaming av søknad om ansvarsrettar, føretaksgodkjenning, dispensasjon og eventuell utstikking/kontroll av utstikking. Faktura skal sendast til tiltakshavar. Andre avtalar kan gjerast med utviklingsavdelinga.

§ 2 Betalingsplikt

Alle som får utført tenester etter dette regulativet skal betale gebyr. Gebyret forfell til betaling 30 dagar etter fakturadato. Ved for sein betaling vert kravet tillagt kr 50,- for kvar purring og påslag av renter. Fakturaen skal betalast pr. forfall utan omsyn til kva tid byggjearbeidet vert sett i gang, eller om det i det heile vert sett i gang.

§ 3 Tidspunkt for fastsetjing av gebyr

Gebyret skal utreknast snarast etter at vedtak er gjort. Dette gjeld søknadar og meldingar av alle slag.

§ 4 Kombinerte bygg

Dersom bygget har fleire funksjonar/føremål, vert gebyret utrekna etter dei einskilde føremåla.

§ 5 Mellombelse bygningar

Ved mellombelse bygg etter § 20-2 c) i PBL skal det betalast fullt gebyr.

§ 6 Lokal godkjenning av føretak/ansvarsrett

For handsaming av ansvarsrettar generelt skal det reknast eitt gebyr pr. tiltak. Dette skal fakturerast tiltakshavar.

Der søknad om lokal godkjenning av føretak kjem inn i etterkant av at byggesøknad er godkjent, skal det reknast eit eige gebyr pr. føretak som skal dekke handsamingskostnaden dette medfører.

§ 7 Avslag på søknad

Byggesaker: For vedtak som medfører avslag skal det betalast berre grunnbeløp for tiltak opp til 200 m² bruksareal (BRA). Bygg over 200 m² BRA skal i tillegg betale kr 1,00 pr. m² over 200. Der det ligg føre dispensasjonssøknad som krev politisk handsaming, skal dette fakturerast i tillegg etter ordinære satsar.

Frådelingssøknader, §20-1 m : For vedtak som medfører avslag skal det betalast fullt gebyr.

DISPENSASJON FRÅ AREALPLAN, PLAN- OG BYGNINGSLOV OG VEDTEKT

§ 8 Søknad om dispensasjon

For søknad om dispensasjon skal det betalast eit gebyr i samsvar med gebyrsatsane.

Gebyret kjem i tillegg til gebyr for bygge-/frådelingssak.

ELLES GJELD FOR SAKER ETTER DETTE REGULATIV:

§ 9 Andre tilhøve

Tiltakshavar må dekke kostnader som følgje av tilhøve og / eller undersøkingar etter lov om kulturminne, plan- og bygningslova § 28-1 om m.a. byggjegrund og miljøtilhøve, og plan- og bygningslova § 29-1 og 29-2 om bistand knytt til estetiske vurderingar.

Tiltakshavar må også dekke eventuelt andre særskilte utgreiingar som måtte bli pålagt som følgje av tiltaket sitt omfang.

Byggetiltak til allmenntilgjengelig føremål for frivillege organisasjonar og liknande, får redusert gebyret til det halve av fastsette satsar.

§ 10 Urimeleg gebyr

Dersom gebyret t.d. vert vurdert som svært urimeleg i høve til dei kostnadar kommunen har hatt med saka, eller urimeleg av andre grunnar, kan utviklingsleiar fastsette gebyr i høve til dette etter skriftleg grunngjeven søknad.

§ 11 Klagerett

Fasttjing av gebyr i ei einskild sak etter regulativet, kan ikkje påklagast, jf. § 40 i forvaltningslova.

Utviklingsleiar si avgjerd etter søknad om reduksjon av gebyr kan påklagast etter reglane i forvaltningslova.

§ 12 Regulering av gebyret

Storleiken på gebyr etter desse reglar skal vurderast kvart år i samband med budsjettarbeidet. Administrasjonen skal legge forslag til justering av gebyret fram for politisk handsaming.

FORSLAG GEBYRSATSAR FOR 2015 - Vedtak i kommunestyret dato - saksnr

Arkivsak: 2014/xxxx

Dato 21.11.2014

Gebyrregulativ , Jf. PBL § 33-1 og § 7 i lov om eigarseksjonar

Gjeldande frå 01.01.2015

GEBYRSATSAR for byggesaker, frådelling, grensejustering, seksjonering og regulering Alle areal er oppgitt i BRA		Grunn beløp	Gebyr pr. m ² BRA	Gebyr pr. m ² 0 - 200	Gebyr pr. m ² > 200
1	[Ingen registrering]				
2	BUSTAD- OG FRITIDSBYGG ei brukseining, (inkl. garasje, etc.)	kr 3 000	kr 31,21	kr -	kr -
3	BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Rekke, kjede, atrium-,horisontaldelt, o.l	kr 3 000	kr 37,50	kr -	kr -
4	BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Tilbygg/påbygg	kr 3 000	kr 37,50	kr -	kr -
5	BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Ombygging(endra bruksareal), bruksendring	kr 3 000	kr 7,80	kr -	kr -
6	BUSTAD- OG FRITIDSBYGG Fasadeendring, skifte av vindauge, tak og lignende	kr 3 000	kr -	kr -	kr -
7	ANDRE BYGG § 20-1 Nybygg	kr 3 000	kr -	kr 76,38	kr 19,00
8	ANDRE BYGG § 20-1 Til og påbygg	kr 3 000	kr -	kr 37,50	kr 19,00
9	ANDRE BYGG § 20-1 Omb/bruksendr	kr 3 000	kr -	kr 31,21	kr 19,00
10	TILTAK t.d. garasje, uthus (også landbruk) etter § 20-2 bokstav a), b) og d)	kr 3 000	kr 19,00	kr -	kr -
11	TILTAK Til/påbygg og bruksendringar etter § 20-2 a), b) og d)	kr 3 000	kr -	kr 19,00	kr -
12	MELLOMBELSE BYGNINGAR etter § 20-2 c) (fullt gebyr tilsvarende ANDRE BYGG § 20-1)	kr 3 000	kr -	kr 76,38	kr 19,00
13	ENDRINGAR, FORNYA BYGGELØYVE som krev handsaming	kr 3 000	kr -	kr 3,40	kr 1,64
14	REV.TEIKNINGAR/Mindre TILLEGG/ENDRINGAR som krev handsaming	kr 1 500	kr -	kr -	kr -
15	RIVING AV BYGG OG ANLEGG Bygg < 100 m2	kr 1 500	kr -	kr -	kr -
16	RIVING AV BYGG OG ANLEGG Bygg > 100 m2	kr 3 000	kr 3,90	kr -	kr -

1/2 grunnbeløp

17	HEIS, TEKN.INNSTALL., PIPER/FYRINGSANLEGG	kr 1 500	kr -	kr -	kr -	1/2 grunnbeløp
18	SKILT, STØTTEMURAR(inkl utstikking), MASTER, BRØNNAR, GJERDE	kr 1 500	kr -	kr -	kr -	1/2 grunnbeløp
19	UTANDØRSANLEGG / Anlegg (av ein viss storleik)	kr 3 000	kr -	kr -	kr -	
20	ANLEGG I STRANDSONA. HAMNER/FISKERIANLEGG, NYANLEGG, MOLO,KAI,FLYTEBRYGGE	kr 6 000	kr -	kr -	kr -	2 grunnbeløp
21	ANDRE SØKNADSPLIKTIGE TILTAK ETTER § 20-1 (kan vere mindre bygg, div. anlegg m.m)	kr 3 000	kr 19,00	kr -	kr -	
22	AVSLAG PÅ SØKNAD	kr 3 000				
23	ANSVARRETTAR, personleg godkjenning ved større tiltak (ansv. søk,pro)	kr 1 500				1/2 grunnbeløp
24	SAKSHANDSAMING AV LOKAL GODKJENNING, i etterkant av godkj. byggemeld.	kr 1 500				1/2 grunnbeløp
25	SØKNAD OM IGANGSETTINGSLØYVE eit gebyr pr. søknad	kr 3 000				
31	SØKNAD OM FRÅDELING - handsaming etter PBL	kr 3 000				
32	SEKSJONERING, ikkje utført synfaring - 3 gongar rettsgebyret*	kr 2 580				
33	SEKSJONERING, utført synfaring - 5 gongar rettsgebyret*	kr 4 300				

* Rettsgebyret er pr. 01.01.2014 på kr. 860,- (uendra sidan 01.01.2006)

UTSTIKKING AV BYGG	
Bustadhus	kr 3 988,- + mva
Etterkontroll av utstikking - Bustad:	kr 2 175,- + mva
PAKKE - utstikking Bustad inkl etterkontroll:	kr 5 546,- + mva
Garasje	kr 2 175,- + mva

Forslag til nye satsar

OPPMÅLINGSGEBYR

Gebyrsatsar for arbeid etter Matrikkellova

(§ 5 i gebyrforskrift Vedteken av Herøy [kommunestyre xx.xx.2014 K-sak xx/14](#))

Gjeldande frå **01.01.2015**

Mest brukte gebyrer:

Frådeling av ny eigedom

Areal frå 0 – 2000 m ²	kr 15.000,-
Areal frå 2001 -20 000m ²	kr 600.- (auke pr. påbegynt da)

Areal over 20 001m² etter medgått tid, dog ikkje under sats for 20 000m²

Tilleggsareal, tilleggsareal til ny eller eksisterande eigedom

Gebyr kr 9000.- + kr 5,80 x m²

Grensejustering mellom eigedomar

Areal frå 0 – 500 m² kr 6.800,-

Merk!

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eigedomar justerast med inntil 5 % av eigedomens areal. (maksimalgrensa er sett til 500 m²). Ein eigedom kan imidlertid ikkje avgi areal som i sum overstig 20 % av eigedomens areal før justeringa.

Påvisning av grenser, kjente

For inntil 2 punkt kr 1.738,-
For overskytende grensepunkt, pr. punkt kr 579,-

Påvisning av grenser, ukjente

For inntil 2 punkter kr 5.796,-
For overskytande grensepunkt, pr. punkt kr 1.160,-

Heile gebyrregulativet, sjå neste side.

Gebyr for arbeid etter matrikkellova (Lovens § 32, forskriftene § 16) vert fastsett som følger:

Kostnader som kommunen vert påført i samband med å hente inn relevante opplysningar i samband med den enkelte oppmålingsforretninga og gebyr og avgifter som kommunen skal krevje inn for statlege etatar som til dømes tinglysingsgebyr og dokumentavgift, vert fakturert vidare til rekvirenten og kjem i tillegg til satsane under.

§5.1 Oppretting av matrikkeleining.....	2
§5.1.1 Oppretting av matrikkeleining og festegrund _____	2
§5.1.2 Matrikulering av eksisterande umatrikulert grunn _____	2
§5.1.3 Oppmåling av uteareal på eigarseksjon _____	2
§5.1.4 Oppretting av anleggseigedom _____	2
§5.1.5 Registrering av jordsameige _____	2
§5.1.6 Oppretting av tilleggsareal som eigen matrikkeleining som tillegg til eksisterande grunneigedom eller festegrund. _____	2
§5.2 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning.....	2
§5.2.1 Avbrot i oppmålingsforretning eller matrikulering _____	2
§5.3 Grensejustering	3
§5.3.1 Grunneigedom, festegrund og jordsameige _____	3
§5.3.2 Anleggseigedom _____	3
§5.4.1 Grunneigedom, festegrund og jordsameige _____	3
§5.4.2 Anleggseigedom _____	3
§5.5 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidligare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning	3
§5.6 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidligare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter.....	3
§5.7. Privat grenseavtale.....	4
§5.8 Andre oppmålingstekniske arbeid.....	4
§5.9 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saka.....	4
§5.10 Utførde matrikkelbrev.....	4

§5.1 Oppretting av matrikkeleining

§5.1.1 OPPRETTING AV MATRIKKELEINING OG FESTEGRUNN

Areal frå 0 – 2000 m ²	kr 15000,-
Areal frå 2001 -20 000m ² – auke pr. påbegynt da.	kr 600,-
Areal over 20 001m ² etter medgått tid, dog ikkje under sats for 20 000m ²	

§5.1.2 MATRIKULERING AV EKSISTERANDE UMATRIKULERT GRUNN

Areal frå 0 – 2000 m ²	kr 4000,-
Areal frå 2001 -20 000m ² – auke pr. påbegynt da.	kr 348,-
Areal over 20 001m ² etter medgått tid, dog ikkje under sats for 20 000m ²	

§5.1.3 OPPMÅLING AV UTEAREAL PÅ EIGARSEKSJON

Gebyr for oppmåling av uteareal på inntil 1 eigarseksjon	kr 9000,-
Auke i gebyr for oppmåling av uteareal utover 1 eigarseksjon,pr seksjon	kr 2.900,-

§5.1.4 OPPRETTING AV ANLEGGSEIGEDOM

Gebyr vert fastsett etter medgått tid. Timepris kr 600,-.Minstegebyr 15000,-

§5.1.5 REGISTRERING AV JORDSAMEIGE

Gebyr for registrering av eksisterande jordsameige vert fakturert etter medgått tid.
Timepris kr 600,-. Minstegebyr.....kr 4.900,-

Kostnadar som kommunen vert påført i samband med å hente inn relevante opplysningar i samband med oppmålingsforretning, vert fakturert vidare til rekvirenten

§5.1.6 OPPRETTING AV TILLEGGSAREAL SOM EIGEN MATRIKKELEINING SOM TILLEGG TIL EKSISTERANDE GRUNNEIGEDOM ELLER FESTEGRUNN.

Gebyr kr 9000.- + kr 5,80 per m²

§5.1.7 OPPRETTING AV PUNKTFESTE.

Gebyr for oppretting av matrikkeleining for punktfeste kr 9000,-
Gebyr for oppretting av matrikkeleining for punktfeste der punktfeste er planlagt og koordinatbestemt i jordskiftesak kr 4000,-

§5.2 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning

Satsar etter §§5.1.1, 5.1.2, 5.1.4 og 5.1.5 gjeld, i tillegg kjem eit tilleggsgebyr for oppretting av matrikkeleining før fullført oppmålingsforretning på kr 4300,-

§5.2.1 AVBROT I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saka vert trekt før den er fullført, om den må avvisast, ikkje lar seg matrikkelføre på grunn av endra heimelsforhold eller om saka av andre grunnar ikkje kan fullførast, vert gebyrsatsene sett til 1/3 etter §5.1 og §5.2

§5.3 Grensejustering

§5.3.1 GRUNNEIGEDOM, FESTEGRUNN OG JORDSAMEIGE

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eigedomar justerast med inntil 5 % av eigedomens areal. (maksimalgrensa er sett til 500 m²). Ein eigedom kan imidlertid ikkje avgi areal som i sum overstig 20 % av eigedomens areal før justeringa. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

Areal frå 0 – 500 m² kr 6.800,-

§5.3.2 ANLEGGSEIGEDOM

For anleggseigedom kan volumet justerast med inntil 5 % av anleggseigedomens volum, men den maksimale grensa er satt til 1000 m³

Volum frå 0 – 1000 m³ kr 6.800,-

§5.4 Arealoverføring

§5.4.1 GRUNNEIGEDOM, FESTEGRUNN OG JORDSAMEIGE

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomførast. Arealoverføring utløyer dokumentavgift. Dette gjeld ikkje arealoverføring til veg- og jernbaneføremål.

Areal frå 0 – 2000 m² kr 15000,-

Areal frå 2001 - auke pr. påbegynt da kr 600,-

§5.4.2 ANLEGGSEIGEDOM

For anleggseigedom kan volum som skal overførast frå ei matrikkeleining til ei anna, - ikkje vere registrert på ei tredje matrikkeleining. Volum kan kun overførast til ei matrikkeleining dersom vilkåra for samanslåing er til stades. Matrikkeleininga skal utgjere eit samanhengande volum.

Volum frå 0 – 2000 m³ kr 15000,-

Volum frå 2001 - auke pr. påbegynt da kr 600,-

§5.5 Klarlegging av eksisterande grense der grensa tidligare er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

For inntil 2 punkt kr 1.738,-

For overskytende grensepunkt, pr. punkt kr 579,-

§5.6 Klarlegging av eksisterande grense der grensa ikkje tidligare er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter

For inntil 2 punkter kr 5.796,-

For overskytende grensepunkt, pr. punkt kr 1.160,-

Gebyr for klarlegging av rettar vert fakturert etter medgått tid. Timepris kr 600,-.

Dersom alle grensene kring eidedomen skal gåast opp, skal det betalast gebyr etter §5.1

§5.7. Privat grenseavtale

Gebyr vert fastsett etter medgått tid. Timepris kr 600,-. Minstegebyr kr 2.320,-

§5.8 Andre oppmålingstekniske arbeid

Gebyr for oppmålingstekniske arbeid som ikkje vert dekt av satsane som nemnde ovanfor, skal utreknast etter brukt tid. Timepris kr 600,- + mva.

Ved markarbeid vert lagt til bruk av oppmålingsutstyr kr 338,- pr time.
Meirverdiavgift skal eventuelt leggest til etter gjeldande reglar.

§5.9 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saka

Gjer rekvirenten under saksgangen endringar i grunnlaget for matrikkelføringa av saka, opprettheld ein likevel gebyret.

§5.10 Utferde matrikkelbrev

Matrikkelbrev inntil 10 sider kr 175,-
Matrikkelbrev over 10 sider kr 350,-

Endring i maksimalsatsar vert regulert av Statens kartverk i takt med den årlege kostnadsutviklinga.

§5.11 Betalingsvilkår

Betaling etter vilkår i pkt. 4.1 til 4.7 i forskriftstekst.

Gebyr vert sendt rekvirent dersom ikkje anna er avtalt.

Gebyr for arbeid etter matrikkellova skal utreknast etter det regulativet som gjeld den dato kommunen mottek ein fullstendig rekvisisjon.

Kostnadar som kommunen vert påført i samband med å hente inn relevante opplysningar i samband med oppmålingsforretninga, og gebyr og avgifter som kommunen skal krevje inn for statlege etatar, som til dømes tinglysingsgebyr og dokumentavgift, vert fakturert vidare til rekvirenten og kjem såleis i tillegg til satsane over.

Timekostnad i dette regulativ skal dekke både direkte og indirekte kostnadar. For arbeid utført etter medgått tid vert det nytta timesatsen i pkt. 5.8.

Meiravgift skal ikkje regnast med unnateke for pkt. 5.8, der mva. skal leggest til etter gjeldande reglar.

Revisjon: 21.11.14 JMM